Ministerie van Asiel en Migratie

Datum 19 december 2025
Betreft Aanvullende maatregelen opvang nareizigers

De druk op de asielopvang van het COA blijft onverminderd hoog. De afgelopen dagen is het aanmeldcentrum in Ter Apel meermaals boven de maximaal afgesproken capaciteit van 2000 personen gekomen. Het is de verwachting dat de bezetting verder zal stijgen. De oplopende bezetting wordt voor een belangrijk deel verklaard door de aanhoudende instroom van nareizigers van gemiddeld circa 400 personen per week. Inmiddels zitten er circa 18.000 statushouders in de opvang, waarvan ongeveer 8000 via de gezinsherenigingsprocedure naar Nederland zijn gekomen. De huisvesting van statushouders is een wettelijke taak van gemeenten. De totale taakstelling voor 2025 is behaald. Niettemin heeft nog niet elke gemeente de taakstelling voor 2025 gerealiseerd en ligt er nog een opgave de achterstand op de taakstelling verder in te lopen. Daardoor loopt de druk bij het COA op.

Om deze druk te verminderen is met het COA afgesproken nareizigers in een hotel te plaatsen in of nabij de koppelgemeente, nadat zij het aanmeldproces in Zevenaar hebben doorlopen. Dit voorkomt dat deze nareizigers onverwacht arriveren in de gemeente waar zij aan zijn gekoppeld.

Het COA plaatst de nareizigers in een hotel en draagt in eerste instantie voor maximaal 6 maanden de kosten van het hotel en verzoekt gemeenten de verantwoordelijkheid voor het huisvesten van de nareizigers over te nemen. Gemeenten kunnen hiervoor tot 1 juli 2026 een aanvraag doen voor de HAR+ regeling. In afstemming met de VNG zal de HAR+regeling tot 1 juli 2026 worden verlengd. Met de HAR+regeling, ontvangen gemeenten een vergoeding voor het betalen van het hotel waarin de nareizigers verblijven of voor onzelfstandige huisvesting. Gemeenten kunnen er ook voor kiezen nareizigers na verblijf in het hotel op kosten van het COA, te huisvesten in een (corporatie)woning of (on)zelfstandige huisvesting via de bekostigingsregeling voor doorstroomlocaties, vanaf januari 2026 de doelgroepflexibele regeling van het ministerie van VRO en naar verwachting vanaf mei de doelgroepflexibele regeling van het ministerie van Asiel en Migratie. De kosten van gemeente worden dus vergoed (zie ook de bijlage met een toelichting op de bekostigingsregelingen). Tegelijkertijd blijft het de insteek om statushouders, ook indien zij bijvoorbeeld onder de HAR+ regeling vallen zo snel mogelijk te laten werken of in de gemeentelijke voorzieningen mee te laten lopen, zodat de verstrekkingen vanuit het COA kunnen stoppen.

Voor de uitvoering van de maatregel om geregistreerde nareizigers tijdelijk te plaatsen in hotels in of nabij de gekoppelde gemeente, gaat het COA uit van de volgende uitgangspunten:

- De nareizigers die onder deze maatregel vallen, passen binnen de geldende taakstelling huisvesting vergunningshouders die gemeenten hebben. Het betreft dus geen extra opgave.
- COA start met het plaatsen van nareizigers in hotels in de gemeente die een achterstand hebben. In uitzonderingsgevallen, wanneer er geen hotel beschikbaar is, kan het COA nareizigers plaatsen nabij de koppelgemeente. De nareizigers worden daardoor verspreid over het land waardoor het per gemeente slechts om kleine groepen gaat.
- COA zal in de individuele gevallen gemeenten zo vroeg mogelijk, maar in ieder geval twee dagen voorafgaand aan de voorgenomen plaatsing informeren. Gemeenten krijgen de kans om binnen deze termijn zelf te zorgen voor (tijdelijke) huisvesting, bijvoorbeeld via HAR+/doorstroomlocatie of een eigen huisvestingsoplossing;
- Gemeenten kunnen gebruik maken van de financiële regelingen die vanuit het rijk beschikbaar zijn om de huisvesting van statushouders te stimuleren;
- COA maakt met de gemeente afspraken over aanvullende voorzieningen, zoals onderwijs voor de geplaatste kinderen. Hierbij zijn de afspraken die samen met de VNG en het COA zijn gemaakt in 2022 het uitgangspunt;[1]
- COA informeert gemeenten over de duur van de opvang (maximaal 6 maanden) en onderzoekt in samenspraak met gemeenten of uitstroom richting huisvesting in die gemeente haalbaar is;
- Deze nareismaatregel wordt alleen toegepast bij nareizigers die het proces in Zevenaar doorlopen hebben en een BSN, money card, verblijfsvergunning en verzekering hebben.
- Financiering en verantwoordelijkheid voor het verblijf in de hotels ligt maximaal 6 maanden bij het COA. Gemeenten kunnen gebruik maken van de financiële regelingen die vanuit het rijk beschikbaar zijn om uitstroom te stimuleren; zoals de regeling voor de doorstroomlocatie en de HAR+ regeling.

Nareizigers stromen gemiddeld binnen 166 dagen uit bij het COA naar een woning. Het is derhalve de verwachting dat het overgrote deel van de nareizigers binnen een periode van 6 maanden gehuisvest kan worden. Hiermee valt het initiële verblijf in een hotel ook binnen de vergunningsruimte van het hotel.

Op basis van de hiervoor beschreven uitgangspunten start het COA de komende dagen met de eerste uitplaatsingen. Na de jaarwisseling wordt de inzet geïntensiveerd. De maatregel zal 6 weken na de invoering worden geëvalueerd door het COA met de VNG en het departement. Zie ook bijgevoegde informatie over beschikbare bekostigingsregelingen voor de uitstroom van statushouders.

[1] https://vng.nl/artikelen/vragen-over-versnelde-uitstroom-statushouders-naar-hotelaccommodaties

Voor het beantwoorden van vragen van gemeenten over de nareismaatregel vindt op 6 januari van 10 tot 11 een webinar met uitleg van COA en het departement online plaats via het Forum van de VNG. Voor verdere vragen in de tussentijd kunt u zich melden bij de COA-informatielijn op (088) 715 7000.

Ministerie van Asiel en Migratie